

VOORTGANGSRAPPORTAGE

December 2022 + Januari 2023

HET ONDERSTEUNINGSTEAM
UITHUISPLAATSINGEN TOESLAGENAFFAIRE

Inhoud

Inleiding	2
Cijfers en observaties	3
Aanmeldingen	3
Gezinnen in beeld.....	4
Ondersteuning.....	5
Resultaten	7
Doorkijk	9

Inleiding

Iedere twee maanden maken we een voortgangsrapportage om cijfers, ontwikkelingen en onze observaties te delen. Voorheen deden we dit maandelijks, vanaf 2023 zullen we dit twee-maandelijks doen.

Deze rapportage gaat over de maanden december 2022 en januari 2023.

In dit rapport lees je hoeveel mensen zich tot nu toe bij ons hebben aangemeld en via welke route dat is geweest. Daarnaast delen we cijfers over de uithuisplaatsingen, wat de wensen van ouders én kinderen zijn en in hoeverre het ons tot nu toe gelukt is om daaraan te werken.

In dit rapport beschrijven we ook wat deze inzichten betekenen voor de doorontwikkeling van ons als Ondersteuningsteam. We zijn continu in ontwikkeling om ouders en kinderen zo goed als mogelijk te blijven ondersteunen. Wat we doen, vind je ook in deze rapportage.

Kortom, dit rapport geeft je een beeld over wat we in ons werk als Ondersteuningsteam tegenkomen en hoe we dit vertalen in onze werkwijze, processen en aanpak. Onze prioriteit blijft het stapsgewijs toewerken naar herstel en het herbouwen van vertrouwen van ouders en kinderen.

Benieuwd naar eerdere rapportages? Deze vind je op de website www.hetondersteuningsteam.nl op de pagina “feiten”. Ook zijn we te volgen via onze [LinkedIn-pagina](#) en op Twitter via [@OT_Uithuisplaatsing](#).

Cijfers en observaties

Aanmeldingen

In totaal hebben t/m eind januari 315 mensen zich bij ons aangemeld. Hiervan zijn er op dat moment (eind jan.) 176 in begeleiding¹. De afbeelding hieronder laat het verloop van de aanmeldingen zien².

Verloop aanmeldingen

Eenenvijftig mensen die zich hebben aangemeld behoren niet tot de doelgroep. Bijvoorbeeld omdat het om ouders gaat die niet gedupeerd zijn door de toeslagenaffaire. Er zijn 64 afgesloten begeleidingstrajecten en 68 nog niet of nooit gestarte begeleidingstrajecten. Het kan zijn dat een traject nooit opstart omdat we bijvoorbeeld niet meer in contact komen met een ouder of kind. Afgesloten trajecten nemen we mee in de cijfers van dit rapport. Er zijn ook zes heropende trajecten³.

De volgende afbeelding geeft aan waar de 315 mensen die zich hebben aangemeld vandaan komen. Mensen die zich vanuit het buitenland hebben aangemeld (11) zijn uitgezonderd.

Reactietijd na aanmelding

Bij 83% van de mensen die zich hebben aangemeld is er binnen twee dagen telefonisch contact geweest. Bij 71% is er binnen een week een

¹ Dit zijn de lopende trajecten, bij een aantal mensen die zich aanmelden moet voordat de ondersteuning begint, een voortraject plaatsvinden, bijvoorbeeld om te bepalen of zij tot de doelgroep behoren. Deze aanmeldingen scharen we onder de categorie 'niet of nooit gestarte begeleidingstrajecten', waarvan er in totaal 68 zijn.

² De cijfers van voorgaande maanden kunnen enigszins verschillen met eerdere gepubliceerde voortgangsrapportages. Dit komt omdat aanmeldingen die aan het einde van de maand binnenkomen de volgende maand in de monitor verwerkt worden.

³ Uitleg over heropening van casussen is in de voortgangsrapportage van juli/augustus terug te lezen.

welkomstgesprek ingepland. Deze korte reactietermijnen wordt als positief ervaren.

Kenmerken aanmelders

Moeders vormen de grote meerderheid van de mensen die we ondersteunen. In een kleinere aantal gevallen ondersteunen we vaders, beide ouders of een kind. De afbeelding hieronder laat zien wie er ondersteund wordt.

Het merendeel van de mensen meldt zich rechtstreeks bij ons aan (226). Een relatief groot en constant aantal meldingen komt binnen via een professional (69). Mensen die zich aanmelden weten ons te vinden via bijvoorbeeld gemeenten, UHT Belastingdienst, Ministerie van Justitie en Veiligheid, belangengroepen, Openbaar Ministerie, GGZ of gecertificeerde instellingen.

Gezinnen in beeld

Kinderen

In totaal zijn er 604 kinderen betrokken bij de gezinnen die wij ondersteunen. Hiervan zijn op dit moment 251 kinderen uithuisgeplaatst.

Uithuisplaatsingen

Op dit moment weten we van 227 kinderen die nu uithuisgeplaatst zijn of er sprake is van wel/geen jeugdbescherming maatregel, zie de volgende tabel.

Met jeugdbescherming maatregel	183
Zonder jeugdbescherming maatregel	28
Zowel met als zonder jeugdbescherming maatregel	16
Totaal	227

Het merendeel (85) van deze kinderen verblijft in een pleeggezin (niet zijnde het netwerk), bij de andere ouder (67), of in het netwerk (bij familie of vrienden (51).

Reden uithuisplaatsing

- Onderstaande categorieën worden door de procesbegeleiders en ouders geïdentificeerd als de meest voorkomende redenen voor uithuisplaatsing: Financiële problematiek
- Onveilige thuissituatie, huiselijk geweld
- Gebrek aan woning
- Middelengebruik en verslaving
- Onvermogen om voor de kinderen te zorgen
- Acties van de partners
- Complexe echtscheiding
- Mogelijk strafbare feiten
- (Mentale) gezondheidsklachten

In meerdere situaties wordt er aangegeven dat er sprake is van meerdere redenen ofwel (complexe) multi-problematiek.

Betrokken Jeugdzorgregio's

In totaal weten wij op dit moment dat er GI's van 36 Jeugdzorgregio's bij de gezinnen betrokken zijn. Bij een aantal gezinnen zijn er GI's uit verschillende regio's betrokken.

De top 3 regio's bij het Ondersteuningsteam zijn:

- Rijnmond (31 gezinnen)
- Amsterdam-Amstelland (22 gezinnen)
- Flevoland (17 gezinnen)

Gezinssamenstelling en gezag

De gezinssamenstelling van de mensen die in begeleiding zijn (of waren), is voornamelijk éénoudergezinnen. Er is weinig sprake van intacte gezinnen. Er zijn meer ouders die gezag over alle kinderen hebben (112) dan ouders die geen gezag hebben (71). Zie het plaatje hieronder en hiernaast voor details.

Heeft/hebben de ouder(s) gezag?

Ondersteuning

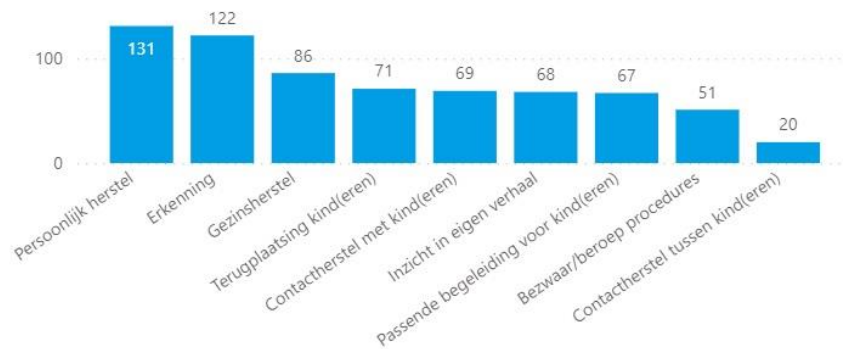
Over het algemeen hebben we goed in beeld welke ondersteuningsbehoeftes en vragen er zijn, wat er wordt ingezet en welke resultaten we bereiken.

Gewenste gezinssituatie en ondersteuningsverzoek

Van de mensen die wij begeleiden, waarvan de gewenste gezinssituatie bekend is, is er in de meeste gevallen de wens voor contactherstel met kind(eren), overig herstel van betrokken gezinsleden en het terugdraaien van de uithuisplaatsing.

Mensen hebben daarnaast ook specifieke ondersteuningsvragen. Van de vragen die nu bekend zijn, vragen ze in de meeste gevallen de procesbegeleiders te helpen met persoonlijk herstel, erkenning en gezinsherstel, zie het plaatje linksboven op de volgende pagina.

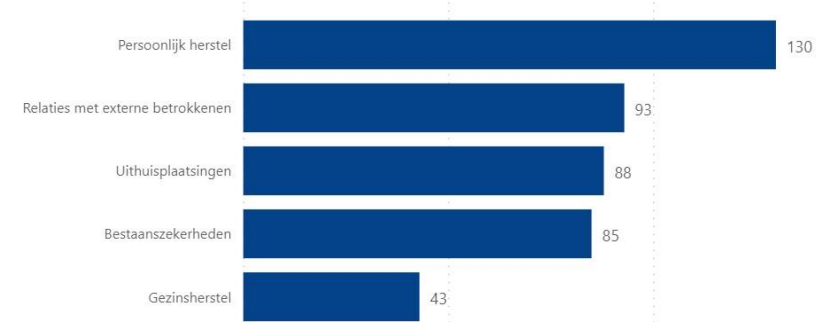
Ondersteuningsverzoeken

Welke ondersteuning bieden we?

Het plaatje hiernaast laat zien welke ondersteuning procesbegeleiders bieden. Voor de leesbaarheid hebben we de verschillende antwoordmogelijkheden geclusterd in thema's.⁴ De aantallen in het plaatje refereren naar het aantal gezinnen waarin minimaal één ondersteuningsvorm binnen een categorie is ingezet (dit kunnen er ook meer zijn).

Welke ondersteuning wordt/is geboden?

We zien dat het vaakst ondersteuning wordt geboden op persoonlijk herstel. Dit sluit aan op de vaakst benoemde ondersteuningsbehoefte. Daarnaast wordt ongeveer even vaak ondersteuning geboden op de relaties met externe betrokkenen, rondom bestaanszekerheden en de uithuisplaatsingen.

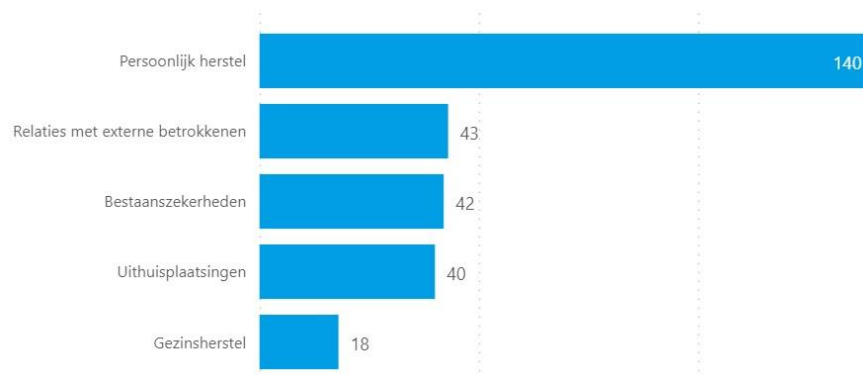
De verklarende analyse wordt op dit moment bij 13 gezinnen uitgevoerd.

⁴ De vragen die onder elk thema vallen zijn terug te vinden in het voortgangsrapport van november '22.

Resultaten

De aantallen in het plaatje hieronder refereren naar het aantal gezinnen waarin minimaal één resultaat binnen een categorie bereikt is (dit kunnen er ook meerdere zijn).⁵

Welke resultaten zijn er bereikt?

De vaakst voorkomende resultaten rondom uithuisplaatsingen en gezinsherstel zijn:

Uithuisplaatsingen

- Bezoekregeling verbeterd (24)
- Bezoekregeling tot stand gebracht (7)
- Gezag terug/behouden (7)
- Voorkomen uithuisplaatsing (5)
- Terugplaatsing kinderen na een uithuisplaatsing (10 kinderen bij 7 gezinnen)

⁵ De resultaten die onder elke categorie vallen zijn terug te vinden in het voortgangsrapport van november '22.

Gezinsherstel

- Contactherstel met kind(eren) (13)
- Contactherstel tussen kinderen (7)
- Relatie met familieleden hersteld (3)

In het plaatje links zien we dat de vaakst bereikte resultaten te maken hebben met persoonlijk herstel. Dit sluit aan bij de vaakst benoemde behoeftes, en bij welke ondersteuning er wordt geboden. Dit is een belangrijk resultaat omdat persoonlijk herstel, samen met het op orde brengen van bestaanszekerheden, voorwaardelijk is voor het bereiken van resultaten rondom de uithuisplaatsingen en gezinsherstel.

Doorontwikkeling

Werkwijze en proces

Samenwerking met ketenpartners (op casusniveau)

- Met de GI's zijn gesprekken gevoerd over o.a. het doel, de aanpak, de impact en hoe om te gaan met (nieuwe) informatie. Er zijn afspraken gemaakt om een betere samenwerking tijdens -en resultaat van de verklarende analyse te bewerkstelligen.
- Met de procesbegeleiders wordt de caseload doorgenomen om bijzonderheden op te halen over het afronden van ondersteuningstrajecten. Deze informatie wordt gebruikt om verder na te denken over hoe en wanneer een casus af te sluiten en er vervolgens een werkinstructie over op te stellen.

Ketenaanpak

- Ten behoeve van de optimalisering in de keten zijn diverse evaluaties gehouden met gemeenten, jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming. Deze evaluaties werden gehouden op basis van wat men tegenkomt in de casuïstiek. Dit heeft meer inzicht gegeven in de verbeterpunten en wat er werkt in de samenwerking en ondersteuning aan ouders en kinderen.
- Tegelijkertijd wordt duidelijk dat er ook knelpunten ervaren worden en er meer nodig is om die aan te pakken. Hierover zijn we met verschillende ketenpartijen in gesprek zodat er, vanuit ieders rol, afspraken kunnen worden gemaakt over de manier waarop we de ondersteuning aan de betrokken ouders en kinderen beter kunnen realiseren.
- Met het Ondersteuningsteam Buitenland is de samenwerking geëvalueerd en zijn ervaringen uitgewisseld over de ondersteuning aan ouders en kinderen die in het buitenland wonen.

Organisatie

- Twaalf nieuwe procesbegeleiders (8fte) zijn in januari toegevoegd aan het team. Dit betekent dat het Ondersteuningsteam nu uit 47 procesbegeleiders bestaat (ongeveer 30 fte). Dit was o.a. om voorbereid te zijn op de brief die J&V zal sturen naar alle gedupeerde ouders met een jeugdbeschermingsmaatregel, om over het beschikbare ondersteuningsaanbod te informeren.
- Voor het komende kwartaal staat de doorontwikkeling van de monitor op de planning. De monitor is een tool die we gebruiken om data van de casussen te verzamelen, bij te houden en te evalueren. De cijfers uit dit voortgangsrapport zijn hieruit afkomstig.

Aanmeldingen ouders en kinderen

- Om onze zichtbaarheid te vergroten zetten we extra in op communicatie. Via social media bouwen we aan naamsbekendheid en meer verkeer naar onze website. Onze [LinkedIn](#), [Twitter](#) -en [Facebookpagina](#) zetten we wekelijks in door zowel nieuws uit de media, als onze eigen updates met feiten over het OT (in begrijpelijke taal) te delen. We zien dat we voornamelijk gevolgd worden door zorg- en jeugdhulpprofessionals;
 - Twitter 104 volgers
 - LinkedIn 333 volgers
 - Facebook 25 volgers
- De poster en flyer voor mindertalige ouders en kinderen is gemaakt, staat op de website.
- Om ook via de steunpunten meer zichtbaarheid te bereiken is er met de VNG een bijeenkomst voor contactpersonen en steunpuntmedewerkers van de gemeenten gehouden. Daarbij kwam ook een ouder aan het woord die in begeleiding is bij het OT.

Leren

- Op aanvraag van het NJi is er een presentatie gegeven aan het HBO-netwerk van docenten over de bevindingen van het OT, en zijn bevindingen gedeeld in een landelijke leerbijeenkomst voor jeugdprofessionals.
- Met het Programma Toekomstscenario is er een bijeenkomst in voorbereiding voor de professionals van de proeftuinen, waarbij ervaringen en lessen gedeeld worden.
- Er hebben een aantal leerbijeenkomsten plaatsgevonden voor de procesbegeleiders van het OT, zoals: 'Duurzaam samenwerken in

complexe relaties', gegeven vanuit het Programma Scheiden zonder Schade.

- Er is meegelezen en feedback gegeven op de Richtlijn Uithuisplaatsingen en Terugplaatsing van o.a. het NJi.
- De Reflectiecommissie Familie- en Jeugdrechters is met een aantal leden van het Ondersteuningsteam in gesprek gegaan om bevindingen op te halen voor hun reflectierapport.

Cultuursensitief werken

Cultuursensitief werken is een belangrijk element in ons werk. Een aantal procesbegeleiders hebben aangegeven dat het wenselijk is alle procesbegeleiders nader te trainen hierop. Het merendeel van de ouders dat begeleid wordt door het Ondersteuningsteam, heeft namelijk een niet-Nederlandse culturele achtergrond. In de begeleiding komen we tegen dat dit een factor is waardoor ouders zich niet begrepen voelen; er is sprake van miscommunicatie en Nederlandse opvoednormen wegen zwaar of zijn bepalend.

Een aantal van de procesbegeleiders heeft een trainingsmodule ontwikkeld met betrokkenheid van de Stichting Gedeeld Verleden Gezamenlijke Toekomst. De module bevat theorie over bias, de presentiebenadering en tools om cultuursensitief te werken. Deze trainingsmodule is aan de huidige en nieuwe procesbegeleiders gegeven en wordt een vast onderdeel van het inwerkprogramma.

Naast traumasensitief werken en procesbegeleiding, vormt cultuursensitief werken de derde pijler van ons werk.

Doorkijk

Binnen het team staan de maanden februari en maart in het teken van trainen en de start van de twaalf nieuwe procesbegeleiders. Door gerichte communicatie hopen we het bereik van ouders te vergroten.